

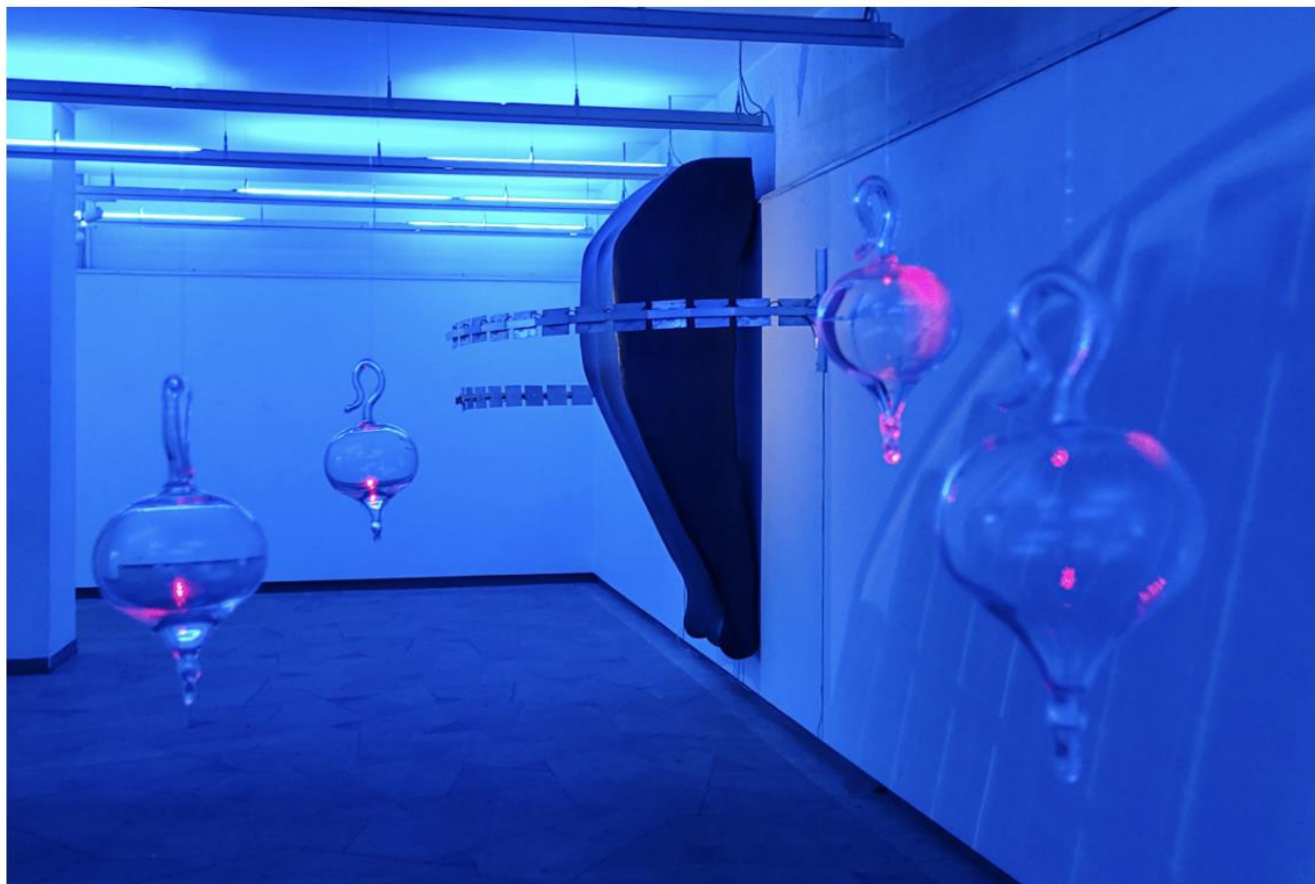
DRIFTS

[Artnews.lt](http://artnews.lt)

28 November 2024

Pamačiau užtektinai. Agatos Orlovskos paroda „ša naqba imuru“ Pamėnkalnio galerijoje

Ieva Gražytė

Agatos Orlovskos parodos „ša naqba imuru“ ekspozicijos fragmentas. Pamėnkalnio galerijos nuotrauka.

Esu tikra, kad esame viską užmiršę, o saldžios pažinimo akimirkos, tie džiaugsmo šūksniai ką nors nauja atradus – viso labo prisiminimai, užplūdę mūsų užmaršties kamuojamus kūnus. Vienas jų – Gilgamešo Epas, seniausias žinomas literatūros kūrinys, užrašytas dantiraščiu, kurio moliniai puslapiai, rasti dabartinės Irako valstybės žemėse, laikui bėgant skilo, dužo, dūlėjo ir pasiklydo laike, kartu su nuosekliu šio pasakojimo vertimu. Laikui bėgant, kolektyviai nutarta, kad epas aptaria tai, ką žmogui smalsu pažinti, gal tiksliau tai, ką taip malonu prisiminti – gyvenimą anapus.

Individą, gebantį regėti abi puses, lankau šiapus Pamėnkalnio galerijos durų, Agatos Orlovskos parodoje „Sha naqba ĩmuru“ (liet. apie viską regėjusį). Praėjusiais metais jaunojo tapytojo prizų apdovanota menininkė ĩia pristatė savo ĩ tapybos discipliną nebetelpančius kūrinius. Iš karto susiduriu su neįauka užėiti ĩ vietą, save atskyrusią nuo kasdieniško miesto ir meno patyrimo. Nepaisant greta esančios kavinės, judrioje gatvėje įsikūrusi amžinai veikianti institucija užvėrė save, atverdama visą įmanomą intrigą.

Parodos kuratorius – lokalaus meno lauko chuliganas Linas Bliškevičius – Orlovskos minčių gijomis ir kūriniams rezgantis praleistas Gilgamešo epo eilutes ĩ visa apimančią parodos kūną. Jautriai sujungęs visas dedamasias, apnuobodę miesto galeriją pavertęs nuo išorinio pasaulio izoliuotu dariniu, nušvitusiu nauja spalva. Erdvė virtusi kone The house of dust – taip angliškuose Gilgamešo epo vertimuose įvardinamas pomirtinis pasaulis, nevalomas mirties prieangis, kuriame už šiapusybės ribų viskas virsta ĩ dulkes.

Neapčiuopiamu dulkių kvapu kurtu su menininke Laimė Kiškūne užsipildžiusi erdvė yra kūrybinės alchemijos pavyzdys. Kartu su rūdžių, dažų pigmentų, geležies, purvo ir pelėsio asociacijomis – kaip amžinybės ar bent ilgaamžiškumo liudininkais – Orlovskos studijos ir Vilniaus arkikatedros erdvių kvapai sumaišomi ir perkeliami ĩ ekspozicinę erdvę. Paroda aktyviai veikia žiūrovą dydžiais, kvapais, garsais ir poetine autorės lengvybe, kuri stengiasi prasibrauti ĩ labiausiai intriguojančius kultūrinius simbolius. Žiūrovo smalsumas sužinoti, kas yra už mūsų juslių ribų, ĩia nuosaikiai maitinamas egoistišku menininko poreikiu plėsti ribas.

Kol mano kūno bažnyčios dumplės vėdinasi parodos dulkėse, girdžiu siekį kvėpti orą mechaniniais plaučiais, primenančiais tuos, kurie girdimi mišiose. Tai kompozitoriaus Arturo Bumšteino ir Agatos Orlovskos specialiai šiai parodai kurta atmosferinė garso kompozicija. Aštuonių valandų ilgio garso takelyje oro instrumento partiją sugrojo pati parodos autorė. Kuriant tokią įvairiapusišką parodos patirtį, siekiant aprėpti ir medžiagišką, kūnišką kūrinio patyrimą ir efemerišką, juslinį, kartu sutalpinamos ir kasdieniškos gamtos jėgos, tokios kaip saulės energija, laiko tėkmė, oro cirkuliacija bei tikėjimas.

To read more (in Lithuanian): [Pamačiau užtektinai. Agatos Orlovskos paroda „ša naqba imuru“ Pamėnkalnio galerijoje – 2024.11.28 – Artnews.lt](#)

Lrt.lt

18 November 2024

Aktualijos / Informacinės laidos / Panorama

LRT | TV

To watch (in Lithuanian): [LRT Panorama – 2024.11.18](#)

Greta Vilnelė

Šaltinis: 15min

Menininkė Agata Orlovskā: „Žiūrovai leidžia kūriniai nukeliauti konceptualinį žygį“

Pagal išsilavinimą tapytoja Agata Orlovskā savo kūriniais jau seniai peržengė dailės meno slenkstį. Dabartinė jos kūryba apjungia bent kelias meno šakas – dailę, skulptūrą, instaliacijas, muziką. Jos kūrybiniai tyrinėjimai neapsiriboja fizinių daiktų pavidalų ir funkcijų akistata su amžinąja metafizika.

Pagal išsilavinimą tapytoja Agata Orlovskā savo kūriniais jau seniai peržengė dailės meno slenkstį. Dabartinė jos kūryba apjungia bent kelias meno šakas – dailę, skulptūrą, instaliacijas, muziką. Jos kūrybiniai tyrinėjimai neapsiriboja fizinių daiktų pavidalų ir funkcijų akistata su amžinąja metafizika.

Orlovskā siekia savo žiūrovui užminti mįslę, parodyti neatskleistas senojo pasaulio ir būties paslaptis. Naujausioje Orlovskos parodoje „Ša naqba ĩmuru“ kūrėjai svarbu ne tik pristatyti savo kūrybą, bet ir apgyvendinti ją erdvėje. Tai padaryti padeda specifinis kvapas, raminanti muzika, kūrybos spalva – sodriai mėlyna, kuria apšviesta mažytė „Pamėnkalnio galerijos“ salė.

– Jūsų naujos parodos „Ša naqba ĩmuru“ anotacija ganėtinai konceptuali. Kaip pati apibūdintumėte parodą keliais sakiniais?

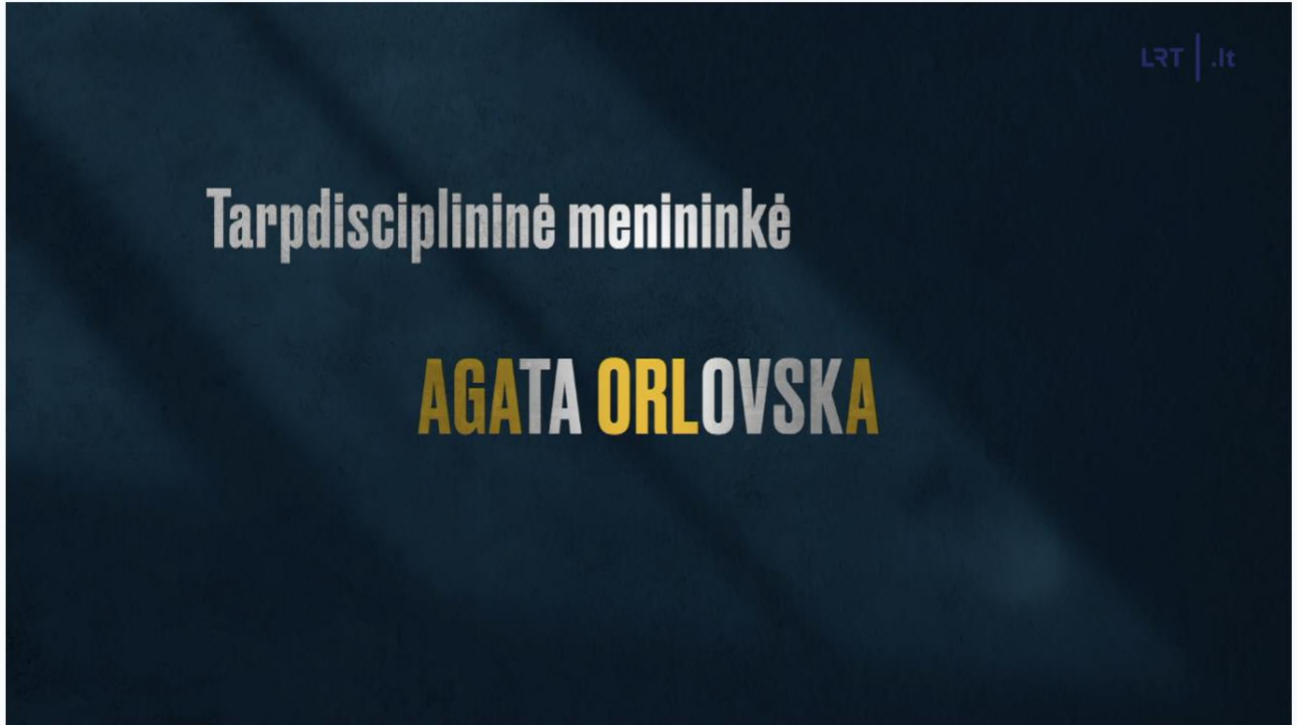
– Manau, kad parodos anotacija yra abstrakti vien tam, kad paliktų daugiau vietos žiūrovo interpretacijai. Man pačiai labiausiai rūpėjo santykis tarp medžiaginio kūrinio patyrimo ir nematerialios, efemeriškos energijos. Sujungti tai, ko mes negalime apčiuopti, ir patirti tai kartu su meno kūrinio fiziniu pavidalu.

To read more (in Lithuanian): [Menininkė Agata Orlovskā: „Žiūrovai leidžia kūriniai nukeliauti konceptualinį žygį“ – 2024.11.17 – 15min.lt](http://15min.lt)

Lrt.lt

16 November 2024

Menas ir kultūra / Dailė / Dėmesio! Ieškome meno

LRT | TV

[Dalintis](#) [RSS](#) [!](#)

To watch (in Lithuanian): [Pokalbis su menininke Agota Orlovska ir Stasio Eidrigevičiaus fotografijų ciklas – 2024.11.16 – Mediateka – LRT](#)

Pamėnkalnio galerijoje – Agatos Orlovskos kūrybos paroda „Ša naqba ĩmuru“

LRT.lt
2024.11.11 15:10

Agata Orlovskaitė | „Jaunojo tapytojo prizo“ konkurso organizatorių nuotr.

Lapkričio 13 d., trečiadienį, 18:30 val. Pamėnkalnio galerijoje (Pamėnkalnio g. 1, Vilnius) atidaroma Agatos Orlovskos kūrybos paroda „Ša naqba ĩmuru“, rašoma Lietuvos dailininkų sąjungos pranešime žiniasklaidai.

Siekis įžvelgti tai kas nematoma, kyla iš troškimo žinoti daugiau, nei slypi reiškinių paviršiuose. Susiduriant su pasaulio apraiškų pertekliumi, darosi vis sunkiau suvokti jo visumą – ją nuolatos skaidome pasitelkdami įvairius įrankius, redukuojame iki pažinimo ribas neperžengiančių galimybių jį apčiuopti, apskaičiuoti ir nuspėti. Prarasdami lūkestį susikurti pasaulio vaizdinį, žvelgiame tik į išskaidytas jo dalis ir sąveikas, kuriose bandome nustatyti dėsingumus, leidžiančius išplėsti vaizduotę ir išnerti iš pažinimo ribų vandenyno.

Mėlyje paskendusioje paroda susilieja iš gan skirtingų objektų, medžiagiškų jungčių, turinių ir kontekstų. Kiekvienas jos segmentas, įvairūs paviršiai, materialumai ir formos sudaro daugiareikšmį archipelagą. Šios sistemos tarpusavio dalys vietomis susilieja, persidengia, bet kituose taškuose veikia antinomiškai ir, dėl skirtingų savo pirminių šaltinių, kelia įvairialypiško asambliažo įspūdį – kiekviena jungtis tarp kūrinių ir jų dalių gali būti nušviečiama begale būdų, be aiškios galimybės visa suvienyti, apibendrinti.

Parodos architektūra, jos objektai juda daugybiniais registrais, sunkiai ištekančiais į aiškų ir vientisą telkinį. Jie lyg kuria prasminę, bendraties atsiskleidimo akte išnyrančią tuštumą. Šioje visuminės patirties stokoje apgaulinga sąmonė žvelgia tik į materialiuosius ar diskursų paviršius, užtvenkdama mūsų galimybę pamatyti visą peizažą – neleidžia iš karto prisikasti iki iš po sluoksnių ir gelmių daugybės išnyrančių šaltinių.

Parodoje kuriama patirties režisūra atsispiria nuo pavadinime pasitelktos eilutės iš Gilgamešo epo – ša naqba imuru (liet. apie viską regėjusį) – ir remiasi joje užkoduotu pažinimo kelionės kulminacijos tašku, (pra)regėjimo metafora. Kūrinių kūnuose įrėžti neregimieji, nejuntamieji, neapčiuopiamieji dėmenys juos suvokiančiuose subjektuose virsta tuštumas užpildančiais mentaliniais vaizdiniais, pratęsiančiais jų fizinio pasireiškimo ribas. Objektų išsiplėtimo į suvokiančiojo sąmonę ir sangražinė šios sąmonės įsiterpimo į kūrinius kilpa kuria tiesioginių ir mentalinių vaizdinių – gyvųjų ir negyvųjų medijų sąveikas.

To read more (in Lithuanian): [Pamėnkalnio galerijoje – Agatos Orlovskos kūrybos paroda „Ša naqba imuru“ – 2024.11.11 – LRT](#)

[Artnews.lt](http://artnews.lt)

30 November 2023

Grupinė paroda „Flashbang“

artnews.lt

Iki gruodžio 1 d. buvusiame Vilniaus finansų ir kredito kolegijos pastate (Naugarduko g. 5, Vilnius) veikia grupinė paroda „Flashbang“.

„Akies sugebėjimas prisitaikyti, matyti įvairaus apšvietimo sąlygomis vadinamas adaptacija. Skiriama adaptacija tamsai (prisitaikymas matyti tamsoje) ir adaptacija šviesai (prisitaikymas matyti šviesoje).“

Tačiau kai prieš tave nušvinta flashbang’as, adaptuotis tu nespėji, laikinai prarandi orientaciją, koordinaciją, galimai krenti į paniką. Apakęs tu bandai bėgti, tikėtina, jog trankytumeisi į sienas, mosikuodamas galūnėmis nusibrozdintum alūnes ir kelius, tačiau visgi plotmė, kurioje esi nušvytintas – menama ir žeidžia tave visai kitaip.

Flashbang'as – tarsi savotiškas nūdienos socio-kultūrinis archetipas, apie kurio būvį daugiausia žinome iš medijuotų altrernatyvių realybių arealų, kompiuterinių žaidimų, nusėdusių mūsų atminties kloduose kaip nostalgiškos simuliotos prievartos akimirkos. Dauguma flashbang'o nesame regėję tikrovėje, nesame lietę fiziškai, tačiau didžiama esame nušvytinti blyksnio ekrane, po kurio vėliau susigaudyti tapo kėblu. Flashbang'as it socialinė medijuota prievarta, orientuota ne užmušti, tačiau skirta paralyžiuoti, atimti veiksnumą, budrumą ir susilpninti bet kokią galimybę priešintis. Kiekvienas apakintas flashbango reaguoja savitai, taip kaskart kurdamas savo tapatybės mirazą akinančiame blyksnyje.

Taip ir šioje parodoje suburti autoriai, aprėpdami itin plačią vizualinę ir minties amplitudę, tiek svaitydami, tiek būdami patys apakinti flashbang'ų, nerdami ir narstydami savo ir svetimus žaidimo strategijų tinklus, laviruodami tarp nušvietos ir šešėlio, ištuštėjusiuose, prakaitu ir chloru prisirpusiuose postsovietinio proftechnikumo koridoriuose, kabinetuose ir salėse, lyg laikinai įkurto serverio žemėlapyje (de_profke2) leidžia prisijungti prie žaidimo (lan party), kurio ribų galimai niekada ir nebuvo palikę.

Menininkai: Viltė Čepulytė, Matas Janušonis, Morta Jonynaitė, Will Krauland, Karolina Latvytė – Bibiano, Antanas Lučiūnas, Jonas Motiejus Meškauskas, Agata Orlovska, Mykolas Sauka, Emilis Benediktas Šeputis, Mykolas Valantinas, Mantas Valentukonis, Deividas Vytautas, Zac Yeates, Gasparas Zondovas, Kristijonas Žungaila;

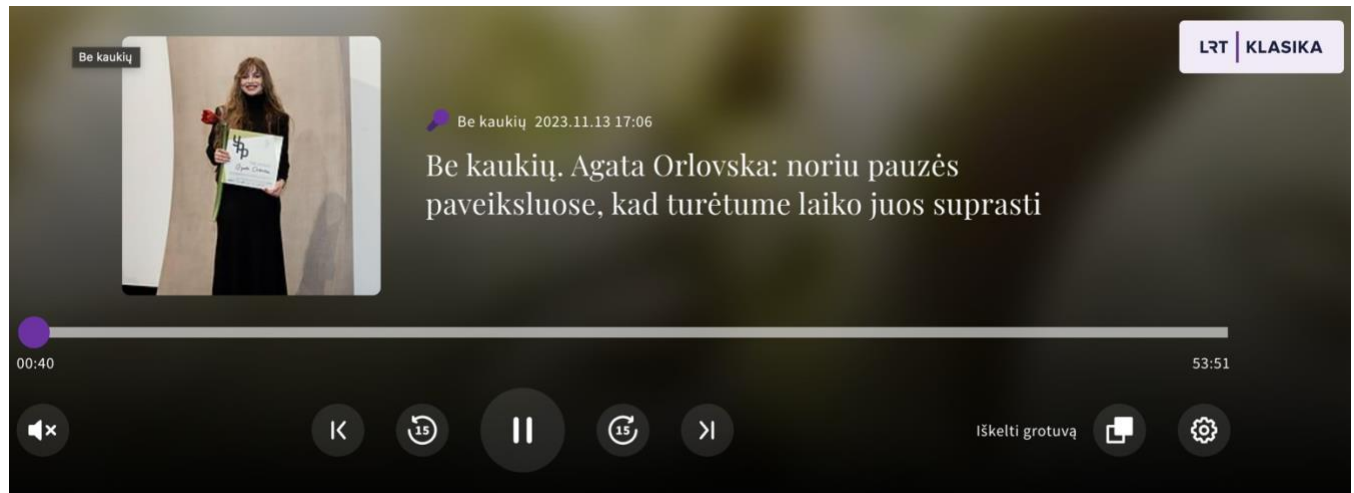
Kuratoriai: Emilis B. Šeputis, Jonas M. Meškauskas

Anotacijos autorius: Kristijonas Žungaila

Šviesos dailininkas: Adomas Kaikaris

Projekto partneriai/ rėmėjai: UAB „Prokapital“

Fotografijos: Alanas Gurinas

Rubrikos „Be kaukių“ viešnia – „Jaunojo tapytojo prizų“ įvertinta Agata Orlovska. Su ja kalbame apie akusmatiškumą, o laidoje menininkė susitinka su kompozitoriumi Jonu Jurkūnu, kuris iš dalies lėmė dabartinę Agatos darbų kryptį.

Ved. Marius Eidukonis

To listen (in Lithuanian): [Be kaukių. Agata Orlovska: noriu pauzės paveiksluose, kad turėtume laiko juos suprasti – 2023.11.13 – Radioteka – LRT](#)

Penkioliktus metus iš eilės įteiktas „Jaunojo tapytojo prizas“ (1)

www.DELFI.lt

Penkioliktus metus iš eilės įteiktas „Jaunojo tapytojo prizas“

FOTO: ORGANIZATORIŲ NUOTR.

Lapkričio 10 d., penktadienį, Taikomosios dailės ir dizaino muziejuje apdovanoti jubiliejinio, penkioliktojo „Jaunojo tapytojo prizo“ (JTP) laimėtojai ir atidaryta finalininkų darbų paroda. Pagrindinis prizas šiais metais įteiktas Lietuvos menininkei Agatai Orlovskai. Sveikindamas konkurso dalyvius komisijos narys, dailės istorikas, Paryžiaus „George Pompidou nacionalinio meno ir kultūros centro“ prezidentas Laurent Le Bon pažymėjo, kad „Jaunojo tapytojo prizas“ šiuo metu itin svarbus, nes išryškina Baltijos šalių ir Ukrainos jaunosios šiuolaikinio meno scenos talentų gausą bei įvairovę, o jauniems menininkams suteikia apčiuopiamos pagalbos ir postūmio siekiant karjeros tarptautiniu lygiu, rašoma pranešime žiniasklaidai.

Šalia pagrindinio konkurso laimėtojo paskelbimo, apdovanoti ir dar du jaunieji talentai. Specialųjį prizą „Jaunimo įgalinimui“, jau antrus metus iš eilės įsteigtą „Luminor“ banko, pelnė Andris Kaļiņins (Latvija). „The Rooster Gallery Open“ įsteigtas išskirtinio paminėjimo prizas įteiktas dviem menininkėms: Jūlijai Šilovai (Latvija) ir Viltei Čepulytei (Lietuva). „Jaunojo tapytojo prizas“ nuo pat savo gyvavimo pradžios išsiskyrė ypatingu profesionalumu – ir idėja, ir jos realizavimas visus 15 metų atitinka aukščiausius kokybės kriterijus. Jaunieji Baltijos šalių ir Ukrainos talentai čia turi saugią, kokybišką ir stabilią platformą, kuri ne vienam jau tapo tramplinu į didžiuosius vandenis“, – parodos atidaryme pažymėjo LR Kultūros ministras Simonas Kairys.

Konkursas – kasmetinis menininkų kartos atspindys

Kalbėdamas apie jaunuosius tapytojus, kurių per 15 konkurso gyvavimo metų buvo tikrai gausu, projekto sumanytojas, tapytojas Vilmantas Marcinkevičius teigė, kad jų darbai visuomet atspindėjo vyraujančias meno tendencijas, atliepė tuometines kartos nuotaikas, pasakojo kas vyksta toje kartoje, kokios temos tuo metu jiems svarbios.

„Jaunųjų talentų darbuose buvo matyti potėpių braižas, tuometinis spalviškumas, jų išraiška perteikiant unikalų žvilgsnį. Metams bėgant „Jaunojo tapytojo prizas“ peržengė Lietuvos ribas, mes pamatėme kitų Baltijos regiono meno mokyklų atstovus, kitokią jų braižą bei tematiką, menininkai atskleidė mūsų baltiškumo sąsajas bei skirtumus. Patys jaunieji tapytojai pajuto šio konkurso svarbą ir įvertino jo teikiamus privalumus tolesnės jų meninės karjeros sėkmei. Džiugu matyti konkurso „atrastuosius tapytojus“ toliau sėkmingai žengiančius pasirinktu jų tapybos raidos keliu“, – sako V. Marcinkevičius.

Konkursas – platforma ne tik į Lietuvos meno pasaulio pripažinimą

„Jaunojo tapytojo prizo“ organizatorė, menotyrininkė, parodų kuratorė Julija Dailidėnaitė-Palmeirao skaičiuoja, kad visus JTP konkurso egzistavimo metus paskelbta jau penkiolika jo laureatų, platforma iš viso pristatė apie tūkstantį jaunų menininkų. Pasak jos, vertinimo komisijose dalyvavo daugiau nei šimtas meno lauko atstovų: menotyrininkų, teoretikų, galerininkų, didžiųjų Europos muziejų direktorių, žymių šiuolaikinių menininkų ir kolekcionierių iš viso pasaulio.

„Daugelis konkurso dalyvių ir laureatų dabar bendradarbiauja su įvairiomis galerijomis, kuratoriai kviečia juos į savo parodas, o kolekcininkai perka jų kūrinius. Iš šio projekto iškilo ne viena nuoširdžiai džiuginanti sėkmės istorija. Vertinant „Jaunojo tapytojo prizo“ patirtį iš šiandienos perspektyvos, galiu užtikrintai teigti, kad šis projektas buvo svarbus įvykis mūsų regione visus šiuos metus. Šiomet, po penkiolikos metų, rengiu JTP paskutinį kartą. Viliuosi, kad mano kolega Vilmantas garbingai pratęs šio konkurso tradicijas“, – sako J. Dailidėnaitė-Palmeirao.

Dėl konkurso laimėtojo titulo finale varžėsi 15 jaunų menininkų: lietuviai Agata Orlovska, Gintarė Kondė, Viltė Čepulytė, Jonas Motiejus Meškauskas, Šarūnas Baltrukonis, Felicija Dudoit, Neda Naujokaitė, Julija Skudutytė Benjaminas Ančeris, Raminta Stasaitytė, Armine Hayk Sargsyan kuriantys Lietuvoje, Andris Kaļiņins, Jūlija Šilova ir Katrīna Bikšone iš Latvijos bei Gerda Hansen iš Estijos. Šių metų konkurse, kaip ir pernai, išimties tvarka paraiškas konkursui galėjo teikti ne tik jaunieji Lietuvos, Latvijos, Estijos menininkai, bet ir Ukrainos menininkai, šiuo metu reziduojantys Baltijos šalyse.

To read more (In Lithuanian): [Penkioliktus metus iš eilės įteiktas „Jaunojo tapytojo prizas“ – 2023.11.11 – Delfi.lt](#)

J'Accuse!..

Kuratoriaus atsakymas į tekstą „Tarpuvartė“ „Naujajame Židinyje-Aiduose“

Bliss

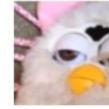
Nr. 30 (1479), 2023-09-22

PAREMKITE
7 meno dienas
SMS žinute

Tarp disciplinų

Asociatyvi nuotrauka. Furby PIC

Tarpviete vadinamas dalykas, kuris yra nei šen, nei ten. Todėl tarpviete galima pavadinti ir Emilijos Vanagaitės tekstą, publikuotą „Naujajame Židinyje“ (in: Naujasis Židinys-Aidai, Nr. 5, 2023), kas yra gan neblogas mažos rinkos, meno lauko ar objektyvaus žvilgsnio apribotumo, sąlygoto demografinių aplinkybių, ar šiaip jau pasenusio, neempatiško ir nejautraus nusistatymo simptomas. Apie Agatos Orlovskos parodą „Per speculum et in aenigmate“ „Vartų“ galerijoje parašytas tekstas nepataiko nei į kritiką (jei taikytume jai objektyvumo ar pasverties standartus), nei į šiaip pamąstymą. Jis yra kažkur tarp asmeniškumo ir grafomaniškų pomėgių. Ypač problemiškas tampa uždavinys nenusileisti iki tokiems tekstams būdingo lygio, tačiau nesunku pastebėti bendrą teksto autorės kliovimąsi nuotaikomis, o ne teiginiais, kuriuos turi lydėti bent koks nors jų pagrindimas. Sunku nepastebėti ir elementarių argumentacijos klaidų, todėl išsikeliau užduotį – ten, kur argumentai yra tik asmeniškai, skirti nemėgstamam kuratoriui (kuris, beje, yra Bliss, kaip anotacijoje parašyta, ir ne joks Bliškevičius, kaip kritikė sako, – aš jo nepažįstu ir nežinau, kas jis toks), juos žymėsiu raide „A“ ir priskirsiu kiekvienam po kokią nors argumentacinę klaidą (kurią žymėsiu pasvirai). Taip pat ten, kur jau aš galiu lįsti į asmeniškumus, priešingai nei aptariama autorė, nepasislėpsiu po iš pažiūros objektyviais teiginiais ir pažymėsiu „A+“, nes aš irgi žmogus, tik štai stengsiuosi profesionalumą išlaikyti. Tad tegul šis atsakymas pasitarnauja kaip dokumentas, liudijantis, kaip lengva nudardėti į griovį su vežimu, kai ratai kreivi.

Kad pirma pastraipa netaptų savo pačios neigimu, tučtuojau šaudysimės argumentais ir iškart į taikinį, teksto pavadinimą – „Tarpuvartė“ (A). Visiems miestiečiams puikiai suprantamas pasakymas, dažniausiai asocijuojamas su girtuoklyste ir panašiomis negerovėmis, – visiems aišku, kad tarpuvartėje benamiai geria ar šiaip kas tuština, tai nežinau, ar čia toks siekis pažeminti niekuo neprasikaltusią menininkę atrodo sveikai. Tiesa, nors velnio lašų ir nevengiu, toks pavadinimas, vien todėl, kad nepaaiškinamas pačiame tekste ir greičiau išnyra jau kaip parodos dualizmo susimbolinimas, vis dėlto yra apeliacija į emocijas, t.y. į siekį iššaukti neigiamą konotaciją turinčią emociją, kuri gali suteršti galiojančią ar įtikinamą argumentą. Nors rašant ypač patogų vartoti pagavias sąvokas, kurios padeda pagauti tekste esančius subtilumus, tačiau tokie subtilumai visu pirma turi būti tame tekste. Kitu atveju toks žodis stokoja kažko, kas galėjo atsirasti šioje arogantiškumu dvelkiančioje rašliavoje (A+). Bet, kad ir kaip norėtusi nuslysti į emocijas, čia turiu save sustabdyti, nes antraip pats padaryčiau argumentacinę klaidą, vadinamą tu quoque (lot. „tu irgi“), kuri lemtų kritišką, ne į argumentus, bet į asmenį nukreiptą atsakymą į kritiką. Todėl prašokdamas ir pasitikėdamas skaitytoju, atskleidęs „pagavaus“ pavadinimo esmę ir jo subtilų ryšį su šio teksto pavadinimu, leisiu sau akis besti apačion ir skaityti tai, kas suraityta mąsliose pastraipėlėse.

Malonus pirmas sakinytis: „Aš ciniška (...)“ (A). Jis liudija į save nutaikytą ad hominem transformaciją, kuri veikia it savo pačios argumentacijos klaidų pateisinimas, kuriuo iškart pripažįstama, jog į tekstą reikia žvelgti kaip į asmeninių savybių, o ne meno kritikos išdavą. Nors tolesniame sakinių kratinėlyje lyg ir skleidžiasi ambicija atrasti kažkokią tiesą, nes mintys dvelkia iš pažiūros maloni nuoseklumo tvaiku, atidžiau įsiskaičius jis patampa smarviškas. Skalsiai gomurį glosto ypač dažnai meno kontekste ir tame tekste pasitaikanti klaida – neapibrėžtumas, pasireiškiantis sunkumu po tokio sakinio atrasti autorinę poziciją – ar tai rimta, ar vis dėlto ciniškumas veikia kaip tam tikra apsispręsta ir iš anksto nusistatyta pozicija. Šis simptomiškas pirmasis sakinytis pratęsiamas lyg froidišku paslydimu pasireiškiančia tolesne autokritika, nukreipta, matyt, ne į aprašomą Agatos Orlovskos personalinę parodą, ką tik užsidariusią galerijoje „Vartai“, bet į pačios guvosios autorės tekstą: „šiuo atveju geriau, negu būti naivia ir akla bei tikėti kiekvienu net nesuprantamu žodžiu ar logikos stokojančių sakinių konstrukcijų pranašaujamu dalyku, išdėstytu viską žinančiame parodos (kritikos – Bliss) lape.“ Kaip konkrečiai pasireiškia nors vienas iš šių kaltinimų, tekste neaptariama, greičiau skaitytojas prašomas tiesiog pasitikėti autorės profesionalumu ir autoritetu. Vertinamojo pobūdžio sakinytis dėl to pavirsta ne kritiniu, o užstalės teiginiu.

To read more (in Lithuanian): [Kuratoriaus atsakymas į tekstą „Tarpuvartė“ „Naujajame Židinyje-Aiduose“ – 2023.09.22 – 7md.lt](#)

Tapytoja Agata Orlovska: „Visada jaučiau didžiulį troškimą suprasti kažką didelio ir nežinomo“

Kaip teigė meno kritikė Monika Kalinauskaitė, Agatos Orlovskos kūryba nėra dovanėlė žiūrovui. Ir išties, įvairių formatų minimalistinius, bet tuo pačiu bažnytiško didingumo darbus nėra taip paprasta išnarplioti. Tam reikia laiko, žiūrovo atvirumo ir A.Orlovskos darbų mistika atsivers su kaupu. Susitikusios menininkės studijoje Vilniuje, kalbamės apie tai, nuo ko prasidėjo jos kelias į tapybą, pagrindinius kūrybos principus bei neapleidžiantį pareigos jausmą akusmatiškumo idėjai.

– Visuose aprašymuose viešojoje erdvėje esi apibūdinama kaip jaunoji menininkė, kuri studijuoja magistrą. Kaip iš tiesų atėjai į meną?

– Kaip ir dauguma mano kartos žmonių, nuo vaikystės norėjė būti menininkais, baigusi mokyklą tiesiu taikymu stojau į tapybos bakalaurą. Baigusi šį studijų etapą pajutau pareigą tęsti akusmatiškumo temą, kurios kryptis ir galimybes atradau studijuodama, bet taip ir nespėjau užtektinai išsiginčyti. Todėl magistro man ir prireikė.

Visgi tapybą įsimylėjau labai anksti. Mažai kas tiki, bet kai manęs vaikystėje paklausdavo, kuo noriu būti užaugusi, atsakydavau – tapytoja.

Galbūt todėl nepabūgau susidūrusi su iššūkiais. Mokyklą baigiau gerai, todėl tėvai ir aplinka sakydavo: „Taigi esi protinga, gali studijuoti kažką gero.“ (juokiasi) Nepaisant aplinkinių komentarų, meilė specialybei nugalėjo – pradėjusi mokytis dar labiau įsitikinau, kad tai yra mano dalykas.

O dabar visai norėčiau studijuoti doktorantūrą, bet į ją įstoti sudėtinga, ten turi ateiti jau ne kažką pasiimti, bet duoti.

– Esi vilnietė?

– Ne, baigiau lenkų mokyklą Buivydžiuose, mažame kaimelyje netoli Vilniaus. Apskritai augau lenkų šeimoje ir aplinkoje. Nors laikau save vilniete, atvykus čia nemažai, kas keitėsi – aplinkos kultūra, kalba ir t.t.

– Lyg ir sakai, kad ankstyvoji tavo aplinka nebuvo labai meniška.

– Nemanau, kad noras tapyti atėjo iš šeimos, kuriai, ko gero, visa tai svetima. Mokykloje į tai, kaip jaučiuosi buvo žiūrima, keistai, bet man pasisekė, nes anksti supratau, kad tapyba ir piešimas man padeda psichologiškai. Todėl tėvai užrašė mane į meno mokyklą Pabradėje, kurioje, kaip spėju, ir pavyko palaikyti aistrą šiai meno rūšiai. Viena yra būti žiūrovu – jaustis gerai žvelgiant į meistriskumą. Tačiau visai kitas pasimėgavimas ateina iš gebėjimo įvertinti dalykus profesionaliai ir netgi suvokti, kokį indėlį pats palieki šiame laikmetyje. Visada jaučiau didžiulį troškimą suprasti kažką didelio ir nežinomo, galbūt todėl mane taip sudomino tapybos istorija bei atsirado noras ją suvokti profesionaliame, bet ne jutiminiame lygmenyje.

Visada jaučiau didžiulį troškimą suprasti kažką didelio ir nežinomo, galbūt todėl mane taip sudomino tapybos istorija bei atsirado noras ją suvokti profesionaliame, bet ne jutiminiame lygmenyje. Viena yra būti žiūrovu – jaustis gerai žvelgiant į meistriskumą. Tačiau visai kitas pasimėgavimas ateina iš gebėjimo įvertinti dalykus profesionaliai ir netgi suvokti, kokį indėlį pats palieki šiame laikmetyje.

Visgi turbūt kiekvienas pritartų, kad dalis žavesio dėl tų paprastų priežasčių ir dingsta.

– Nuo ko prasidėjo tavo minimalistinė, vienuoliška tapyba?

– Pačia tapyba susižavėjau per surrealistus. Pamenu, varčiau Salvadora Dali biografiją ir man atrodė be galo žavinga stebėti žmogaus sugebėjimą gyventi kūryba. Be to, iš vaikystės prieš akis man stovi vienas, berods, Sandro Botticelli triptikas apie pasaulio pabaigą. Šis darbas buvo tiek visko „įkrautas“, kad nenuilstamai galėtum surinkinėti vis kitą scenarijų.

Tą bandau daryti ir savo darbuose, tačiau konceptus „įkraunu“ ne per vizualą, o į paveikslo vidų, kas padaro paveikslą sunkiai išskaitomą ir reikalauja iš žiūrovo darbo. Manau, taip kurti pradėjau bakalauro metu, kada stipriai nusivyliau vaizduojamąja tapybos dalimi. Ji pasirodė turinti pernelyg daug triukšmo, veikiau uždengiančio tuštumą nei kuriančio turinį. Tame labai daug paties menininko egoizmo, neleidžiančio žiūrovui panirti į meną savaip.

Vėliau tapyboje atradau muziką (tiesa, ji lydėjo mane visą gyvenimą – dainavau bažnyčios chore) ir supratau, kad ji yra viena abstrakčiausių turinio formų, dėl keistų priežasčių pasiekiančių žmogų labai giliai. Ji gali įkvėpti, sukelti šurpą net nebūdama materiali! Taip į mano gyvenimą atėjo akusmatiškumo sąvoka.

To read more (In Lithuanian): [Tapytoja Agata Orlovska: „Visada jaučiau didžiulį troškimą suprasti kažką didelio ir nežinomo“ – 2023.09.10 – 15min.lt](#)

Išsiliejimai

Linas Bliškevičius

Agatos Orlovskos paroda „Per speculum et in aenigmate“, 2023, galerija „Vartai“, Vilnius. Fot. Lukas Mykolaitis

Lietuvoje tapyba dažnai įvardinama kaip kiek atitrūkusi nuo platesniame vizualaus meno kontekste dominuojančių kūrinių. Instaliacijos, skulptūra, socialinio meno projektai, medijų menas, performansai ir kitos meno formos bei jų hibridai jau seniai nuotlę nuo tradicinių kritinių apibrėžimų, o tapyba (nepaisant kelių išimčių) toliau juose išlieka – stačiakampiškame plokštuminiame būvyje, apibrėžtame simbolinio rėmo. Atrodo, kad ji yra išlikusi tik akademijų ir meno lauko reikalavimuose menininkams ją analizuoti remiantis šiuolaikinėmis intelektualinėmis madomis ar taikant postmodernias citavimo, istoristinių motyvų koliažavimo strategijas (dėl kurių tapybą norisi apibūdinti primiršta, bet visuomet užantėje esančia beskonybės sąvoka ar tiesiog komercinio, o ne kritinio gilaus tapybinio turinio manifestacija). Minėtą atotrūkį jaunosios kartos tapytojai sprendžia įvairiais būdais, pavyzdžiui, tapybos darbo ribų išplėtimu į erdvinę kompoziciją ar į ekspozicinių sienų plokštumas, tapant ant lanksčių ar netradicinių formų paviršių, taip pat nesibodi įtraukti skaitmeninių medijų bei dirbtinio intelekto generuojamus vaizdus, naudoja naujas, išskirtinai šiuolaikybei būdingas estetiškes priemones bei pačią tapybą hibridizuoja su kitomis meno formomis.

Tokius menininkų eksperimentus norisi sieti su Gustavo Fares tekste „Tapyba išplėstiniame lauke“ (2004) aprašyta teorija. Sekdamas garsiuoju Rosalind Krauss suformuluotu išplėstiniu semiotiniu kvadratu skulptūros kontekste[1], teoretikas teigia, kad tapyba pastaruosius dešimtmečius patyrė ypatingą nepasitikėjimą ir negatyvią kritiką dėl mene egzistuojančio pliuralizmo bei užgožties stilių ir objektų begalę, panaikinusių tapybos kultūrinį rezonansą. Jo pasiūlymas – pasitelkti semiotikos teorijas, kad išplėstume suvokimą apie tapybą kaip apie lauką.[2] Fares pabrėžia tai, jog tapyboje nėra tridimensionalumo ir judėjimo, tačiau jis permąsto klasikinę greenbergišką tradiciją kurioje tapyba tegali turėti tam tikrą dažo storį ar tekstūrą – kitu atveju, ji patektų į skulptūros kategoriją. Tačiau tokią sampratą galima kritikuoti, nes tapyba (po abstrakčiojo ekspresionizmo ar informel etapo) nustojo ženklinti plokštumą ar siekti ne mimetiškumo. Tapybos išplėstinis laukas leidžia apmąstyti ją kaip centrinę praktiką (neuter), kurios negacija – tridimensionalumas ir judėjimas (complex). Nejudantis, bet erdvinis menas tampa objektine tapyba arba kūno menu, o judėjimo ir neerdviškumo ašyje atsiranda fotografija. Su tapyba ji dalijasi neerdviškumo ir nejudėjimo savybe, tačiau kaip medija suponuojanti judėjimą dėl fotografinių kadru ji yra susijusi su video menu. Fares teigimu, judėjimas tarp šių polių leidžia apmąstyti tapybą neoponuojant jos esmei, bet ją išplečiant – taip leidžiant tapybą pastatyti greta kitų šiuolaikinio meno ir jame tarpstančio pliuralizmo segmentų, ne kaip „iš išorės“ suskliaudžiamą mediją, o kaip vidinį medijos faktą.

Galima pastebėti, kad šie judesiai vystomi dar nuo XX a. pradžios avangardinių eksperimentų su medžiagomis bei technikomis. Pavyzdžiui, ankstyvuosiuose kubizmo žingsniuose Pablo Picasso ir Georgeso Braque kūrybinių ieškojimų dėka, pradedamos naudoti tokios medžiagos kaip smėlis, nes tai „sukūrė granulinę dažo struktūrą ir tuo pačiu teikė dėmesingumą paviršiaus realumui.“[3] Per tipografiją, simuliuotus medžiagų atspaudus ir dėmesį paviršinei struktūrai menininkai pradėjo ieškoti paviršiaus ir gylio atsiskyrimo. Braque, tekste „Mintys apie tapybą“ (1917), kalbėdamas apie netapybinių medžiagų panaudojimą savo darbuose teigė, jog jo naudojama technika, „papiers collés, medžio imitacija – ir kiti tos pačios prigimties elementai – [...] savo efektą pasiekia per faktinį paprastumą, ir kaip tik dėl to žmonės pradėjo juos maišyti su trompe-l'œil“[4]. Iliuzinis trompe-l'œil (pranc. apgauti + akį) pakeičiamas papiers collés, kuris nėra klatinga apgavystė, o konstatuoja faktą, į meno kūrinį įtraukdamas kasdienybės fragmentą ir pateikdamas jį kaip tokį. Toks konceptualus žingsnis leido peržengti mimetinę tradiciją per objektiškumą. Nors anksčiau Braque simuliuo medžio faktūrą dažais, tačiau tokia tikrovės reprezentacija privalėjo būti sutirštinta ir kaip tik dėl to buvo žengtas revoliucingas žingsnis: jis pradėjo ant drobės / paveikslų / dažų klijuoti pačius tapetus, o su juo besivaržęs Picasso – imitacinę nendrinę kėdės pynę ir linoleumą.[5] Taip atsiradusį koliažą pagrindinis tapybos sąvokos išplėtimo „priešas“ Clement Greenberg vertina nevienareikšmiškai. Pasak jo, koliažo elementai kontrastuodami su plokštuma įgauna bareljefiškumo savybę, tačiau papildomas sluoksnis tik pabrėžia kas slypi už jo – plokščią paviršių.

To read more (in Lithuanian): [Išsiliejimai – 2023.07.12 – Artnews.lt](https://www.artnews.lt/issiliejimai-2023-07-12)

7 July 2023

Photo reportage from the exhibition 'Per speculum et in aenigmate' by Agata Orlovska at Galerija VARTAI

July 7, 2023
Author Echo Gone Wrong
Published in [Photo / Video from Lithuania](#)

“The forms and meanings of the artworks ripple through the vast ocean of human perception, flowing like melting glaciers in a thawing tundra, delicately caressing once immovable pebbles. The feverish objects compels us to delve into their turbid waters, where the bottom is no longer discernible. Confronted with the challenge of immersing ourselves in the realm of meaningful possibilities, we are forced to seek refuge in a disorienting path of ever-changing abstraction and unwavering conceptual certainty. Tremendous unease before cognition is replaced by an enticing intrigue that accompanies every moment of immersion in the artworks – the essence of Agata Orlovska’s objects allows us to submerge and, upon opening our eyes, discern the glimpses of truth and doubt, fleeting revelations, the silence of the heavens, and the resurging tumult of existence, concealed in the serene enigmas, gently pulsating and all- encompassing artworks, imbued with a painterly touch and the breath of sculptural thoughts.

Avoiding the customary and predictable, Agata Orlovska suppresses the currents of representation and fearlessly submerges herself in the depths of sensations and thoughts. Yet, not confining herself solely to the realm of the visual, she presses forward, plunging into the wellsprings of ideas where she sees meanings with her melting gaze, peeling away their superficial layers, yearning to reveal unprocessed essences. She demands our intellectual engagement and the time to immerse our thoughts. Her creations are like vessels for the inexpressible, like characters seeking to express that which need not necessarily be expressed, like desires to comprehend the enigmatic, perpetually shaping forces within us, like signs pointing inexhaustibly toward the expanse of our possibilities. An insatiable longing to be consumed by the undefined, in the ceaseless exploration and the flowing currents of time, which resonates with the profound depths of knowledge that reach our ears – perhaps that, too, is the eternal dance of existence, with the known and the unknown, the visible and the invisible.” – Bliss

Agata Orlovska (b. 1998) graduated from Vilnius Academy of Arts in 2021 with a Bachelor's degree and in 2023 with a Master's degree in Painting.

The artist organizes solo exhibitions and participates in group exhibitions, she is a laureate of the Lithuanian Artists' Association Award and a recipient of the M. K. Čiurlionis Scholarship. She currently lives and works in Vilnius.

To read more (In English): [Photo reportage from the exhibition 'Per speculum et in aenigmate' by Agata Orlovska at Galerija VARTAI – 2023.07.07 – Echogonewrong.com](#)

Paroda „Drifts. Srovės“ galerijoje „Drifts“

artnews.lt

Iki 2023 m. sausio 28 d. galerijoje „Drifts“ (T. Vrublevskio g. 6-2, Vilnius) veikia paroda „Drifts. Srovės“. Galeriją aplankyti galima trečiadieniais – šeštadieniais nuo 12 val. iki 18 val. arba iš anksto susitarus.

„Drifts“ – naujai besikurianti šiuolaikinio meno galerija, duris atvėrusi Vrublevskių bibliotekos pašonėje. Galerijos pavadinimui artimiausia reikšmė – *srovės* – nuoroda į jos steigimosi aplinkybes ir formos paieškas. Kartu tai – ir parodos pavadinimas, per šios kūną tekant dabarčiai ir kismo estetikai.

Apsėsta dabarties ir iššūkių, su kuriais tenka susidurti rašant apie esamąjį laiką, rašytoja Kate Zambreno romane „Drifts“ (2020) leidosi nešama kasdienybės tėkmės, jos įvairiaformių apraiškų, intymiai megzdama vidinius dialogus su meno kūriniais ir menininkų – Albrechto Durerio, Chantal Akerman, Rainerio Maria Rilke's bei kitų – portretais. Skaitydama šią knygą atradau kūrybos portretus, sudėliotus iš minčių, vaizdų ir patirčių fragmentų. Taip ši knyga tapo postūmiu ieškoti savo pačios formos, klausinėjančios apie save ir dabartį, formos, kuriai lemta rinkti kasdienybės atplaišas ir pačiai tapti kismu.

„Galbūt tam, kad pradėčiau „*Drifts*“, turiu rasti *duris*“ („Perhaps to begin *Drifts* I have to find a *door*“ – cit. iš K. Zambreno knygos „Drifts“) – duris, pro kurias galėtum įeiti ir patirti. Durys radosi Vrublevskių bibliotekos pašonėje, ten, kur kasdienybės tėkmė jas seniai nuasmenino.

Išvaikščiojus ritmingą upės srovių tylą, Katedros aikštė panardina į šimtmečių greitį, veriasi srautas ir nebylūs atminties relikvai, o galerijos vieta, sakytum, įsivelka į šiuolaikybeje tarpstančios Marco Augé *ne-vietos* rūbą; įleidusi šaknis tranzitinėje miesto dalyje, laiko nuasmeninta ir beveidė, turistinėje architektūroje ji virsta tikru praeivių erdvės archetipu. Istorinis vietos kontekstas kelia uždavinį, bet tėkmėje šis kaipmat panardinamas į sroves. Šnabždant Klementinai (K. Potockytei-Tiškevičienei – Vrublevskių rūmų užsakovei, puoselėjusiai parodų ir kolekcionavimo tradicijas), įsikuriu unikaloje istorinėje vietoje su daugybe simbolių klodų, įsikūnijusia atmintimi ir tapatybe, galerijos ateities dar tikrai tyrinėsima.

Parodos kūnas atiduodamas dabarčiai, kviečiant ją patyrinti per srovių žaismę, pakrančių augmeniją ir kismo estetiką. Pirmoji galerijoje pristatoma ekspozicija – grupinė su galerija bendradarbiaujančių ir draugaujančių šiuolaikinių menininkų paroda.

Parodos sroviškumą kuria vaizdinės salos – erdvėlaikiai, kuriuose tarpsta asmeniniai menininkų kūrybos naratyvai. Tarp kūrinių subtiliai mezgasi tarpusavio ryšiai, ryškėja kontrastai, galbūt net trintis, tačiau kiekvienas jų neišvengiamai kuria santykį su galerijos erdve ir joje užsilikusiais objektais – židiniu, plytelėmis, purvinų langų pėdsakais, spinta, pianinu, linoleumo raštais, – o šis santykis nostalgiskai primena „saloninį“ jaukumą ir kvestionuoja „balto kubo“ erdviškumą.

Popierinis objektas iš Beatričės Mockevičiūtės kūrinių serijos „Asukas“ kuria asmeninį santykį su vietos architektūra ir šviesa, autorei taip apmąstant galimybę įsivaizduoti miestą kaip trafaretą saulės šviesai. Išgirsti tirpstančią snaigę kviečiančiame Agatos Orlovskos kūrinyje „Kaip skamba tirpstanti snaigė“ (2021 m.) užčiuopiama kismo poetika.

To read more (In Lithuanian): [Paroda „Drifts. Srovės“ galerijoje „Drifts“ – 2023.01.05 – Artnews.lt](https://www.artnews.lt/paroda-drifts-srovės-galerijoje-drifts-2023-01-05)

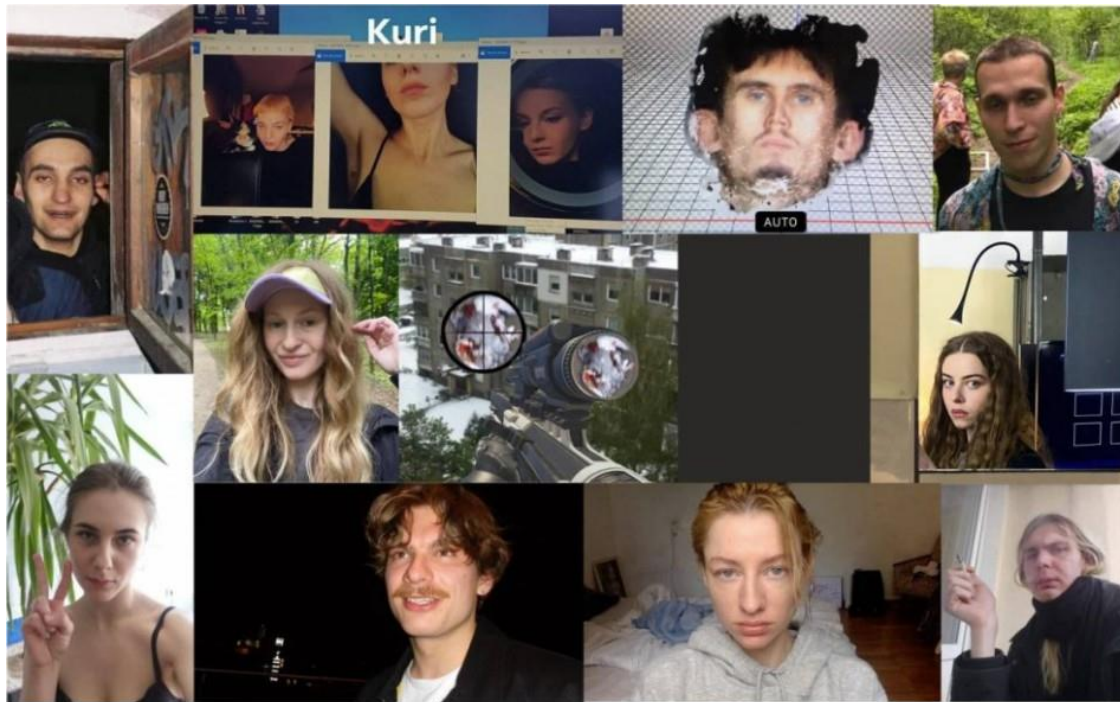
IN THE STUDIO: AGATA ORLOVSKA

This video presents a behind-the-scenes look at Agata Orlovska's studio in Vilnius. She elaborates on her in-progress work, the motives and inspiration of her artworks with contemporary art critic and historian Alberta Vengrytė. To dive deeper into Agata's art world, explore the full conversation below the video between Agata Orlovska and Alberta Vengrytė.

To watch (in Lithuanian): [IN THE STUDIO: AGATA ORLOVSKA – 2022 - Drifts](#)

Naujosios kartos tapytojų paroda „Kontr-argumentas V“ galerijoje „Meno parkas“

liepos 15 @ 18:00 - 19:00

KONTR-ARGUMENTAS V

2022 07 15-07 26

Atidarymas: liepos 15 d. (penktadienį) 18 val., galerijoje „Meno parkas“ (Rotušės a. 27, Kaunas, Lietuva)

Liepos 15 d., penktadienį, 18 val., galerijoje „Meno parkas“ (Rotušės a 27, Kaunas) vyks naujosios kartos tapytojų parodos „Kontr-argumentas V“ atidarymas.

„Judu tik tiek, kiek dreba grindys nuo kitų žmonių judėjimo. Stoviu tarp jų tik todėl, nes išėjus būtų šalta. Įmetu save į šias situacijas ir visad galvoju, kad nebesielgsiu taip su savimi, bet inercija – ji atšliaužia lėtai. Ne man vienai. O ir lėtasis inercijos atšliaužimas – tik pavogtas dainos pavadinimas.

Kontr-argumento parodose nesu buvusi. Apie jas žinojau iš nuotraukų, tekstų, atpažinau iš veidų ir pavardžių. Daug teko kalbėti, tikrai daugiau, nei matyti. Visad rodėsi, jog siekis – atsvara tam, kas atgyventa, platforma jauniems, kurią ir stato jie patys. Kvestionuoti mediją, meno lauką, atkreipti dėmesį į individualumą. Iliuzija? Mus visus pasiekia daugiau ar mažiau tas pats informacijos, vaizdų, garsų srautas – anksčiau ar vėliau mes susitiksime. Bandau atsekti intencijas per tekstus, neutriuoti – vėlyvų pokalbių sodrumas ir tik jų liudijimas apie kontr-argumentą liko vieninteliu šaltiniu, vargu ar teisingu, tačiau gyvu ir retai kada formaliu. Atseku.

Kontr-argumento balsui labiausiai rūpi „komunikavimas“, „unikalumas“, „bendravimas“, „prieštaravimas“ ir „sutikimas“. Unikalūs ir kalbantys, galbūt sutariantys, galbūt besiriejantys, bet svarbiausia, jog nepasyvūs – kažkas tokio, ar ne? Reikia pasižiūrėti, kaip patys menininkai artikuliuoja savo kūrybą. Suvestinė – 9 lapai, 2653 žodžiai. Šiems menininkams imponuoja „realybė“ (23), „patirtis“ (18), „asmeninis“ (16), „santykiai“ (14), „žmogus“ (11), „kultūra“ (10), „kūryba/kūrybiškumas“ (24), „kapitalizmas“ (5), „žaidimas“ (6), „kasdieniškumas“ (7), „natūra“ (8), buitis (6), „materialumas“ (7).

(Žinote, net nedrįsčiau paimti savo tekstų ir sudėti į naudojamą programą. Šioje vietoje, jei skaitėte atidžiai, jau pradeda aiškėti iš cinizmo kylantis grožis. Šiuolaikinio žmogaus modus vivendi.)

Taigi šie išrinktieji iš esmės nagrinėja tą patį, skirtumas atsiranda techniniuose, formaliuose sprendimuose, o čia galimai ir slypi atsakymas, galbūt kartais ir keista konkurencija, gal neskaičiusi tekstų net nesuvokčiau, kad temos, kurias liečia tapytojai, – tos pačios. Kad ir kokia rodytūsi fragmentuota ir sunkiai artikuluojama šiandieninio žmogaus kasdienybė, identitetas ir visa kita – visgi tai sulimpa į vieną masę, iš kurios tik žodžių kombinacijomis ar pasirinktu raktu, savęs pozicionavimu sukuriamas skirtumas. Esmė ta pati.

Bandydama sukurti kontrargumentą kontr-argumentui atsisuku į save kaip skaitytoją ir matau, jog nepavyko. Apėjau ratą, atsimušiau į sieną, sutikau save pačią. Mano kūnas ir toliau juda tik todėl, kad šalia juda kiti kūnai“.

Emilija Vanagaitė

Paroda galerijoje „Meno parkas“ veiks iki liepos 26 d.

Parodos dalyviai: Jonas Meškauskas, Agata Orlovska, Mantas Valentukonis, Šarūnas Baltrukonis, Rasa Deveikytė, Emilis Šeputis, Adelė Urbanavičiūtė, P1ge3on, Ieva Jaruckytė, Liudas Matijošius, Aurelija Bulaukaitė.

Kuratoriai: Vita Opolskytė-Brazdžiūnienė ir Kazimieras Brazdžiūnas.

Projekto menotyrininkė Emilija Vanagaitė.

Projektą iš dalies remia Lietuvos kultūros taryba ir Lietuvos dailininkų sąjunga.

MENO NAUJIENOS

Agatos Orlovskos paroda „Klausyti2“ galerijoje „Akademija“

2022 m. sausio 28 d., penktadienis
Straipsnio autorius: artnews.lt

👍 Patinka 78

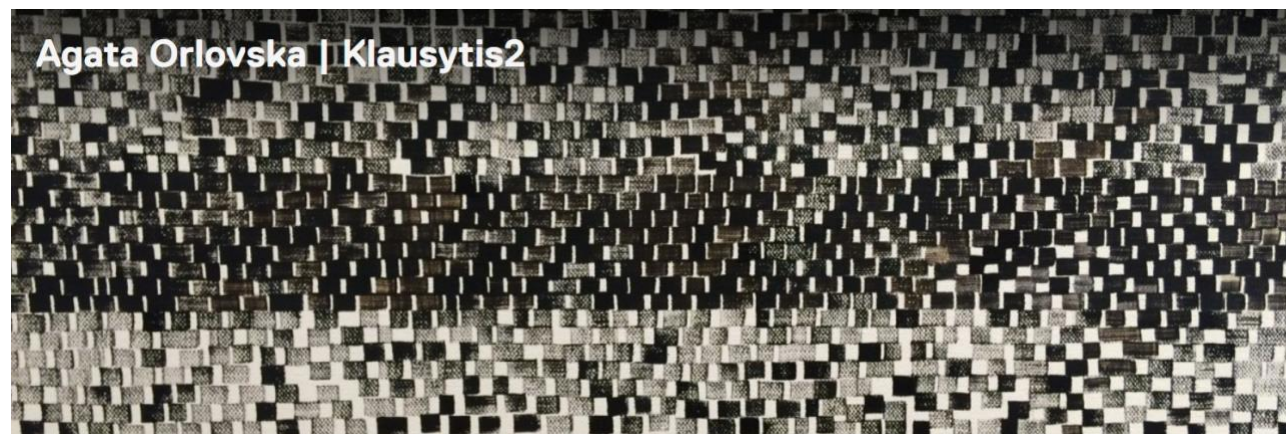

Sausio 19 d. galerijoje „Akademija“ (Pilies g. 44, Vilnius) buvo atidaryta jaunosios tapytojos, Vilniaus dailės akademijos tapybos magistro studentės Agatos Orlovskos personalinė paroda „Klausyti2“. Paroda veiks iki vasario 8 d.

Menininkė parodoje pristato naujausius darbus, įkvėptus ilgalaikio medžiagos ir idėjos sąveikavimo tapyboje tyrimo. Jaunoji tapytoja kūryboje aktyviai ieško būdų, kaip ištrinti ir praplėsti skirtį tarp medžiagiškų ir prasminių kūrinio laukų ir pristatyti tapybą žiūrovui kaip neatskiriamą vienį. Binarinį kūrinio suvokimą Agata kvestionuoja įvedama garsą ir objektus į bendrą parodos patirtį.

„Tapyba dažnai yra matoma pirmiausia kaip medžiaga, į kurią užkoduota idėja, kitaip tariant, kaip egzistuojanti virš materijos ribų. Mano tyrime, atvirkščiai, medžiaga atitraukia žiūrovą nuo idėjos. Tapyboje man atrodo problematiška, kaip vizuali informacija riboja žiūrovo interpretacijos galimybes. Paveikslo forma diktuoja prasmę pirma vaizdinėje dalyje ar estetiniame lauke, tik vėliau tarsi leidžia žiūrovui perleisti prasmes per asmenines pasąmonės, vaizduotės, ar intelektines patirtis. Tuo tarpu, garsas man yra pavyzdys, kaip interpretacijos užsimezga pirmiausia proto bei pasąmonės bandyme jį iškoduoti, o tik vėliau atrasti garso vizualų šaltinį. Tokiame laike, kuomet šaltinis dar nematomas yra įmanomas bet kokio santykio atsiradimas: nuo labai individualaus potyrio iki visuotino bei bendražmogiško. Būtent ši akimirka yra svarbus mano kūrybos elementas. Todėl keičiu asmeninę prieigą prie tapybos interpretavimo bei jos vaizdinės dalies: pasikliaunu garso taisyklėmis, kurios tampa įrankiu formuoti vaizdą bei jo instaliavimą. Tokiu principu atsiveria laukas, kuriame interpretacijos prasideda nuo prasmės iki vaizdo.“ – Agata Orlovska.

Agata Orlovska (g.1998) – jaunosios kartos tapytoja, šiuo metu studijuojanti tapybos magistrantūrą Vilniaus dailės akademijoje, pristato savo pirmąją personalinę parodą.

Agata Orlovskā | Klausytis²

2022 01 19 – 2022 02 04

Atidarymas: sausio 19 dieną 17.30 val.

Atsimenant kaip tapybą apibrėžia žodynas, ji patraukia žiūrovo dėmesį fizine, medžiagine meno kūrinio išraiška, tačiau mano tyrime šie elementai yra būtent tai, kas atitraukia žiūrovą nuo idėjos. Kūryboje susiduriu su problema ten, kur vaizdas atsiradęs per anksti tampa ribojantis galimybės, kuomet medžiaginė paveikslo forma transliuoja savo prasmę pirma vaizdineje dalyje/estetiniame lauke, tik vėliau įžengia į atskirą žiūrovo interpretavimo lauką; sąmonės, vaizduotės, ar intelekto galimybės. Tuo tarpu, garsas man yra pavyzdys, kaip interpretacijos užsimezga pirmiausia proto bei sąmonės bandyme jį iškoduoti, o tik vėliau atrasti garso vizualų šaltinį. Tokiame laike, kuomet šaltinis dar neatkastas yra įmanomas bet kokio ryšio atradimas: nuo labai individualaus potyrio iki visuotino bei bendražmogiško. Būtent ši akimirka yra mano svarbus kūrybos elementas. Todėl keičiu savo prieigą prie tapybos interpretavimo bei jos vaizdinės dalies: pasikliaunu garso taisyklėmis, kurios tampa įrankiu formuoti vaizdą bei jo instaliavimą. Tokiu principu atsiveria laukas, kuriame interpretacijos prasideda nuo prasmės iki vaizdo.

Agata Orlovskā

Dailės istorijos ir teorijos magistrantas Tautvydas Petrauskas apie tapytojos kūrybą:

„Savo pirmojoje parodoje tapytoja Agata Orlovska pateikia savitą požiūrį į tapybos mediją, šią įvairiais būdais analizuojant bei svarstant apie esamas, ar tik menamas šios išraiškos ribas, o pabandžius susieti su meno istorijos kontekstu, matyti ir netiesioginės, tylios amerikietiškojo minimalizmo ir konceptualizmo užuominos. Kai kuriais atvejais kūrybinės idėjos menininkei neretai išsprūsta iš tapybinių konvencijų, yra apvalomos nuo minties vientisumą slopinančių aspektų ir taip jau patampa ne paveikslais, o objektais. Objektiškai, daiktiškai menininkės yra traktuojami ir kūriniai ant drobės, turintys nevienareikšmišką santykį su paveiksliškumu. Tai it tąsi gija, besitempianti ir tolstanti, tačiau (dažniausiai) nenutrūkstanti nuo savojo atspirties taško – tapybos. Ritmas ar pasikartojamumo elementai kūryboje formuoja sąsajas su garsu ir muzika, ir išties – parodą galima traktuoti it kompoziciją penklinėje, tad tuo pačiu tai ir bandymas vizualumą sugretinti su garso menu, išgirsti ima pintis su pamatyti. Visa tai leidžia manyti, jog Agatos Orlovskos kūryba – tam tikri žingsniai link tapybos ontologijos kontempliavimo ir viso to išeičių išsklotinė.”

Agata Orlovska (g.1998) - jaunosios kartos tapytoja, šiuo metu studijuojanti tapybos magistrantūrą Vilniaus dailės akademijoje, pristato savo pirmąją personalinę parodą.